

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 70.895.076 Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, прийняла рішення про присудження **КОГУТА Івана Анатолійовича** ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право на підставі прилюдного захисту дисертації – **«Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування»**.

«05» лютого 2026 року.

КОГУТ Іван Анатолійович, 1999 року народження, громадянин України. Освіта вища: у 2022 році з відзнакою закінчив Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, спеціальність «Право», кваліфікація - магістр права.

З вересня 2025 року по теперішній час займає посаду в.о. викладача кафедри кримінального права та процесу та начальника юридичного відділу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Аспірант Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Дисертацію виконано у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький.

Наукова керівниця – ЦИГАНЮК Юлія Володимирівна, докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Здобувач має 17 наукових публікацій, зокрема: чотири наукових статті в наукових виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, дванадцять тез доповідей на наукових конференціях, одна теза доповіді на круглому столі:

1. Когут І. А. Поняття взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 617–620. URL: http://lsej.org.ua/10_2022/156.pdf.

2. Когут І. А. Форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. *Європейські перспективи*. 2024. № 3. С. 40–45. URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2024-3/EP_2024_3_040.pdf.

3. Когут І. А. Юридична відповідальність за правопорушення, вчинені під час взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором. *Право.ua*. 2024. № 3. С. 154–159. URL: https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-3/Pravo_ua_2024_3_154.pdf.

4. Когут І. А. Особливості організаційно-правової форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування.

Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 2. С. 1021–1026.
URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/328084/317875>.

5. Когут І. А. Становлення та розвиток взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування (XIX-XXI ст.ст.) *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції (пам'яті В.П. Колгана)*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 27 травня 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 71–74.

6. Когут І. А. Концептуальні підходи до визначення поняття взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. *Сучасні дослідження світової науки*: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Куновіце, Чеська Республіка 17-18 червня 2022 року) Куновіце: Академія ГУСПОЛ, 2022. С. 50–53.

7. Когут І. А. Діджиталізація кримінального провадження в контексті удосконалення механізмів взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором. *Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс*: матеріали IV Міжнародної наукової конференції (м. Вінниця, 01 липня 2022 року). Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. С. 94–95.

8. Когут І. А. Розмежування доручення та вказівки прокурора як форм процесуального керівництва досудовим розслідуванням. *Кримінальна юстиція в Україні: реалії та перспективи*: матеріали Круглого столу (м. Львів, 23 вересня 2022 року). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 171–174.

9. Когут І. А. Передумови відсутності належної взаємодії між слідчим та дізнавачем із прокурором. *Актуальні проблеми юридичної науки*: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 06 жовтня 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 334–335

10. Когут І. А. До питання проведення прокурором слідчих (розшукових) дій особисто. *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави*: збірник тез XXVII щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (м. Хмельницький, 10 березня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 50–52.

11. Когут І. А. Досвід окремих країн Європи щодо взаємодії прокурора з органами досудового розслідування. *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м.

Хмельницький, 26 травня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 59–62.

12. Когут І. А. Юридична відповідальність слідчого та дізнавача за невиконання письмових вказівок прокурора. *Актуальні проблеми юридичної науки. Політико-правові передумови європейської та євроатлантичної інтеграції України*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять другі осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 13 жовтня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 240–242.

13. Когут І. А. Забезпечення процесуальної самостійності слідчого та дізнавача при взаємодії з прокурором. *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави*: збірник тез XXVIII щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів. (м. Хмельницький, 19 березня 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 46–48.

14. Когут І. А. Неєфективне процесуальне керівництво як підстава притягнення прокурора до юридичної відповідальності. *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 10 травня 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 87–89.

15. Когут І. А. Значення взаємодії між правоохоронними органами як складової забезпечення правопорядку. *Актуальні проблеми юридичної науки. Забезпечення правопорядку в Україні та світі: виклики сьогодення*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять треті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 18 жовтня 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 241–243.

16. Когут І. А. Погодження клопотань прокурором як механізм процесуальної взаємодії зі слідчим та дізнавачем. *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави*: збірник тез XXIX щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів (м. Хмельницький, 27 березня 2025 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С. 34–36.

17. Когут І. А. Надмірна завантаженість прокурорів як виклик у контексті ефективної взаємодії у кримінальному провадженні. *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 30 травня 2025 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С. 140–143

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Рецензент – КРУШИНСЬКИЙ Сергій Антонович, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. В дисертації автор вказує на потребу в удосконаленні нормативної бази, зокрема шляхом закріплення в КПК України засади взаємодії сторони обвинувачення. По-перше, така думка є досить дискусійною і потребує додаткової аргументації в частині відповідності ідеї взаємодії критеріям, за якими її можна було б відносити до загальних засад кримінального провадження. По-друге, потребує удосконалення саме формулювання «взаємодія сторони обвинувачення». Взаємодія з ким чи з чим? Очевидно, потрібно говорити про взаємодію *суб'єктів* сторони обвинувачення між собою.

2. Характеризуючи процесуальну форму взаємодії суб'єктів сторони обвинувачення, дисертант до основних механізмів її реалізації відносить:

1) надання прокурором доручень і вказівок та їх виконання слідчим і дізнавачем; 2) погодження прокурором клопотань, погодження та затвердження процесуальних документів; 3) скасування незаконних або необґрунтованих постанов. Певні застереження викликає формулювання другої форми, адже клопотання також є процесуальним документом. З контексту видається, що здобувач хотів виокремити погодження прокурором письмового повідомлення про підозру, затвердження обвинувального акта. Якщо так, то варто було б говорити про погодження / затвердження процесуальних рішень.

3. Автор досить часто у тексті дисертації вживає термін «ефективність», а також акцентує увагу на оціночному характері цього поняття у контексті здійснення досудового розслідування. Водночас, власне визначення цього поняття не запропоноване, у зв'язку з чим цікаво, як автор трактує це поняття і якими критеріями потрібно послуговуватись під час визначення ефективності / неефективності досудового розслідування і процесуального керівництва».

Рецензент – ВОЛКОТРУБ Сергій Григорович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«Потребують додаткової аргументації сформульовані автором підходи щодо співвідношення таких правових явищ - взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора, процесуального керівництва і прокурорського нагляду.

У дослідженні розвитку інституту взаємодії органів, які ведуть процес недостатньо уваги приділено вивченню законодавства Великого

князівства Литовського, Польщі, Речі Посполитої і Гетьманщини, в часи існування яких і з'явилися спеціально уповноважені особи на ведення тогочасного розслідування і закономірно виникли питання їх взаємодії.

У процесі взаємодії прокурора зі слідчим, дівнавачем беруть участь такі суб'єкти як керівник органу досудового розслідування, керівник органу дівзнання (визначення підслідності, усунення у разі неефективності розслідування тощо) однак у запропонованих автором визначенням взаємодії вони відсутні.

Досліджуваний вид взаємодії автор окреслює «у часових межах від внесення відомостей до ЄРДР до закінчення досудового розслідування», однак під час отримання інформації про кримінальне правопорушення і внесення відомостей в ЄРДР можливі і мають місце правовідносини між прокурором, начальником органу досудового розслідування, керівником органу дівзнання».

Офіційна опонентка – ПЧЕЛІНА Оксана Василівна, докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства Харківського національного університету внутрішніх справ. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. Дисертант, розкриваючи зміст поняття процесуального керівництва, вказує, що в науці сформувався різні підходи до визначення змісту функції процесуального керівництва та її співвідношення з функцією нагляду за законністю досудового розслідування (с. 123–124). При цьому здобувач підкреслює, що «різні наукові підходи підкреслюють необхідність збалансованого поєднання наглядової функції прокурора з його активною участю у процесуальному керівництві, що допомагає уникнути формального характеру взаємодії» (с. 124). Водночас на с. 131 дисертант стверджує, що «процесуальне керівництво досудовим розслідуванням реалізується через низку форм, серед яких наглядова діяльність, безпосереднє керівництво розслідуванням, погодження клопотань, скасування незаконних постанов, безпосередня участь у розслідуванні та розгляд клопотань». Проте, попри наведений аналіз наукових підходів та окреслення основних форм реалізації процесуального керівництва, дисертант не запропонував власного оригінального бачення співвідношення процесуального керівництва і прокурорського нагляду. Відсутність чіткого авторського трактування цих понять залишає відкритим питання щодо їх меж, особливостей та можливих відмінностей у практичному застосуванні. На мою думку, наукова цінність роботи зросла б, якби здобувач представив власний підхід до визначення сутності процесуального керівництва, його співвідношення з наглядовою функцією прокурора, враховуючи розбіжності в їх законодавчому тлумаченні та практичному застосуванні, а також обґрунтував відповідні критерії для їх розмежування.

2. У підрозділі 1.3 дисертант здійснює аналіз законодавства держав-членів ЄС через призму нормативно-правового регулювання взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування.

Зокрема, автором проаналізовано положення кримінально-процесуальних кодексів, а також інших нормативно-правових актів таких держав-членів ЄС як Республіки Естонії, Республіки Словаччини, Республіки Хорватії, Румунії, Чеської Республіки, Королівства Нідерландів, Королівства Бельгії, Федеративної Республіки Німеччини, Республіки Словенії, Великого Герцогства Люксембург, Угорщини, Королівства Швеції, Фінляндської Республіки, Республіки Польщі, Італійської Республіки, Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Королівства Іспанії, Португальської Республіки, Королівства Данії, Австрійської Республіки, Грецької Республіки, Республіки Ірландії (с. 76–93). Однак здобувач не зробив подальших кроків щодо формування конкретних пропозицій з імплементації позитивного зарубіжного досвіду у вітчизняне законодавство та правозастосовну практику.

На мою думку, підвищенню цінності наукової роботи сприяло б узагальнення результатів аналізу та розробка рекомендацій щодо впровадження окремих ефективних підходів, які застосовуються у країнах ЄС, до української правової системи. Зокрема, доцільно було б визначити, які саме норми чи практики можуть бути адаптовані для підвищення якості взаємодії слідчого, дізнавача і прокурора під час досудового розслідування, а також окреслити можливі шляхи гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами у цій сфері.

3. Автор указує, що «значення цифровізації кримінального провадження, зокрема в контексті удосконалення механізмів взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором на стадії досудового розслідування, сприятиме значному підвищенню ефективності його здійснення» (с. 113). Водночас здобувач зауважує, що «цифровізація кримінального провадження, попри переваги, несе ризики: обмежений доступ сторони захисту до електронних матеріалів провадження, загрози кібератак, помилки чи затримки через недостатню цифрову грамотність працівників правоохоронних органів тощо» (с. 113). У цьому контексті хотілось би під час публічного захисту почути уточнення з приводу того, яким чином впровадження електронного кримінального провадження допоможе подолати організаційні перешкоди взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування, а також яким чином можливо мінімізувати або усунути названі ризики цифровізації кримінального провадження.

4. У підрозділі 2.1 дисертант виділяє основні чинники, які перешкоджають ефективній взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором, та пропонує комплекс заходів, спрямованих на усунення цих бар'єрів та підвищення ефективності досудового розслідування (с. 115–116). Зокрема, на думку автора, «подолання доктринальних чинників потребує активної державної підтримки та стимулювання наукових досліджень у цій галузі

через спеціалізоване фінансування та грантові програми» (с. 115). З огляду на що варто вказати, які саме доктринальні чинники, на думку дисертанта, відіграють ключову роль у формуванні нової, більш адаптивної моделі взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором під час досудового розслідування та яким чином їх можна врахувати в подальшій законотворчості.

5. Дисертант у підрозділі 2.3 окреслює особливості організаційно-правової форми взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора під час досудового розслідування (с. 135–150). Проте вимагає уточнення питання гнучкості й адаптивності організаційно-правових форм у випадках надзвичайного та/чи воєнного стану, а також механізмів оперативного реагування та координації дій у таких умовах. Адже під час надзвичайних ситуацій, особливо в умовах воєнного стану, традиційні організаційно-правові моделі взаємодії можуть виявлятися недостатньо ефективними або навіть не відповідати реаліям, що стрімко змінюються. Зокрема, виникає потреба у швидкому прийнятті рішень, перерозподілі повноважень, а також у забезпеченні безперервної комунікації між усіма суб'єктами досудового розслідування. На цьому тлі доцільно було б проаналізувати, наскільки чинне нормативно-правове регулювання дозволяє адаптувати процедури взаємодії в екстрених умовах, які існують обмеження щодо прийняття процесуальних рішень та які інструменти можуть бути використані для підвищення ефективності реагування. Особливої уваги заслуговує питання щодо забезпечення балансу між оперативністю дій і дотриманням прав учасників кримінального провадження, а також можливості використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для підтримки координації та контролю в умовах обмеженого доступу до ресурсів чи ризику втрати зв'язку між органами досудового розслідування та прокуратурою. Вважаю, що розгляд цих аспектів дозволив би надати більш комплексну характеристику організаційно-правових форм взаємодії, підкреслити їхню здатність до трансформації в умовах кризових ситуацій і розробити практичні рекомендації щодо удосконалення механізмів координації й оперативного реагування під час досудового розслідування в умовах особливих правових режимів».

Офіційна опонентка – РОГАЛЬСЬКА Вікторія Вікторівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, професорка кафедри кримінального процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1) окремі наукові положення, що винесені на захист, потребують конкретизації. Так, наприклад, на думку опонента, потребує уточнення наступне положення, що розміщено в рубриці «уперше»: «визначено суб'єктний склад, об'єкт та юридичні факти виникнення взаємодії слідчого і дізнавача з прокурором як особливого виду кримінальних процесуальних правовідносин сторони обвинувачення на стадії досудового розслідування». Необхідність аргументувати основні наукові положення,

які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше є обов'язковим, відповідно до вимог до оформлення дисертацій;

2) введення воєнного стану в Україні та внесення у зв'язку з цим змін до законодавства зумовили істотні зміни у сфері кримінальної юстиції, зокрема і щодо здійснення взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування, проте в дисертації Когута Івана Анатолійовича не на достатньому рівні здійснюється аналіз таких нововведень та їх впливу на взаємодію вищезазначених учасників. На думку опонента, такі нововведення повинні були бути враховані і під час формулювання відповідних дефініцій у дисертації. Так, зокрема, визначення взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором дисертант формулює як узгоджену кримінально-процесуальну діяльність, що здійснюється відповідно до положень КПК України, що спрямована на досягнення завдань кримінального провадження шляхом використання доступних сил і засобів у часових межах від внесення відомостей до ЄРДР до закінчення досудового розслідування, проте відповідно до ч. 1 ст. 615 КПК України, кримінальне провадження може бути розпочато не лише з моменту внесення відомостей до ЄРДР, а і у разі відсутньої технічної можливості доступу до ЄРДР - з моменту винесення постанови про початок досудового розслідування;

3) у вступі дисертації автор зазначає, що емпіричну базу дисертаційного дослідження склали зокрема і рішення ЄСПЛ, проте в самій роботі проаналізовано лише 2 таких рішення: «Дудник проти України» від 10.12.2009 (заява № 17985/04) та «Осадча та інші проти України» від 11.03.2021(заява № 55896/10 та 6 інших заяв). На думку опонента, робота значно б виграла у плані практичної складової, якщо б дисертант більш докладно проаналізував релевантну практику ЄСПЛ з досліджуваного питання. Також, автору під час здійснення дослідження взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування та формулювання пропозиції щодо внесення відповідних змін до законодавства було б бажано проаналізувати положення Стратегії розвитку прокуратури на 2025-2028 роки, що була затверджена Наказом Генерального прокурора № 322 від 08.10.2025 року, які стосуються предмету дослідження. Такий аналіз значно б посилив актуальність, достовірність та своєчасність проведеної роботи».

Голова ради – НАЛУЦИШИН Віктор Володимирович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«Робота виграла б, якби ті пропозиції, які містяться в дослідженні, були сформульовані як завершений законопроект. Очевидно, щоб вона містила більш прикладний характер, варто було б розробити методичні рекомендації по взаємодії слідчого, дізнавача, прокурора».

Результати голосування: «За» **5** членів ради,
«Проти» **НЕМАЄ**.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **КОГУТУ Івану Анатолійовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 70.895.076

Віктор НАЛУЦИШИН